

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **H. H.**, narozený dne X
bytem X
t. č. Věžnice Rapotice, Lesní Jakubov 44, 675 71 Náměšť nad Oslavou
zastoupený advokátem Mgr. Hynkem Gajou
sídlem Sevastopolská 339/4, 625 00 Brno

proti
žalovanému: **Celní úřad pro Jihomoravský kraj**
sídlem Koliště 17, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 9. 8. 2022, č. j. 263497-28/2022-530000-11,
a ze dne 15. 7. 2022, č. j. 263497-27/2022-530000-11,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Hynka Gaji, sídlem Sevastopolská 339/4, 625 00 Brno, se určuje částkou 13 991 Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalovaný nařídil exekuci příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb Československé obchodní banky, a. s. a mBank S. A. exekučními příkazy ze dne 5. 5. 2022, č. j. 263497/2022-530000-42 a 263497-2/2022-530000-42, (dále jen „exekuční příkazy“) a to za účelem vymožení neuhrazené pokuty uložené v blokovém řízení Policií ČR dle pokutového bloku ze dne 27. 7. 2017, č. B 0477685. Žalobce podal návrh na odklad a zastavení exekučního řízení, který však žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 5. 2022, č. j. 263497-9/2022-530000-42, (dále jen „rozhodnutí o návrhu na odklad a zastavení exekučního řízení“) zamítl. Proti exekučním příkazům a rozhodnutí o zastavení a odkladu exekučního řízení brojil žalobce námitkami. Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 8. 2022, č. j. 263497-28/2022-530000-11, zamítl námitku směřující proti exekučním příkazům a rozhodnutím ze dne 25. 7. 2022, č. j. 263497-27/2022-530000-11, (obě rozhodnutí dále jen „napadená rozhodnutí“) zamítl námitku směřující proti rozhodnutí o návrhu na odklad a zastavení exekučního řízení, přičemž rozhodnutí napadená námitkami potvrdil.
2. Předmětem sporu je otázka, zda a jakým způsobem měl žalovaný zohlednit finanční situaci žalobce při vydání exekučních příkazů a rozhodování o návrhu na odklad a zastavení exekučního řízení.

II. Stanoviska účastníků řízení

3. Žalobce se domáhá zrušení napadených rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Uvádí, že od 18. 8. 2021 vykonává uložený trest odnětí svobody ve Věznici Rapotice. V současné době se nachází v tíživých sociálních poměrech, nemá žádný majetek. Jeho jediným příjmem je invalidní důchod ve výši 16 806 Kč, ze kterého je mu však vypláceno pouze nepostižitelných 12 120 Kč. Má invaliditu třetího stupně a závažné zdravotní problémy, není a ani nemůže být pracovně zařazen. Rozhodnutí žalovaného o námitce uplatněné vůči exekučním příkazům je nezákonné, neboť se jedná o bagatelní částku, které byla v rozporu se zásadou hospodárnosti a ekonomičnosti řízení neúspěšně vymáhána opakovaně několik let (minimálně od 19. 6. 2018). Žalovaný měl tudíž vymáhání bagatelního nedoplatku zastavit s ohledem na nepříznivé majetkové poměry žalobce a jeho zhoršený zdravotní stav. Také rozhodnutí žalovaného o námitce vůči rozhodnutí o návrhu na odklad a zastavení exekučního řízení je nezákonné, jelikož žalovaný v rozporu se zásadou hospodárnosti nereflektoval nepříznivý majetkový stav žalobce a zhoršení jeho zdravotního stavu. Navíc existoval předpoklad, že výtěžek exekuce nepostačí ani ke krytí nákladů exekuce. Žalovaný v rámci exekučního řízení č. 0810400617 vymohl nedoplatek dlužné částky ve výši 6 200 Kč z účtu žalobce vedeného Věznici Rapotice protiprávně z tzv. nezabavitelné částky chráněné zákonem.
4. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadená rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Dodává, že pokud by exekuční řízení zastavil pouze z důvodu, že je vymáhána částka v bagatelní výši, postupoval by v rozporu s hlavním cílem správy daní, jímž je správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady. Bylo povinností žalovaného činit úkony tak, aby byla dlužná částka vybrána, přičemž zvolil takový způsob, aby výše nákladů spojených s vymáháním, které byl žalobce povinen zaplatit, nebyla ve zjevném nepoměru

k výši nedoplatku. Vymožení částky 6 200 Kč v rámci exekučního řízení č. 0810400617 nebylo předmětem rozhodování žalovaného, není tudíž ani předmětem soudního rozhodování. Není zřejmé, jakým způsobem měla být porušena zásada hospodárnosti. Žalovaný nikterak neidentifikoval, že by předpokládaný výtěžek exekuce neměl postačovat ani ke krytí nákladů exekuce.

5. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které zopakoval dříve uplatněnou argumentaci a navrhl provedení důkazu sdělením Bc. A. Z. ze dne 1. 2. 2023, č. j. 37505-2/2023-530000-42. Dále navrhl soudu, aby žalovanému uložil povinnost vrátit nezákonně vymožené finanční prostředky ve výši 6 200 Kč a nahradit žalobci náklady řízení.

III. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a řízení předcházející jeho vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.
7. Soud se nejprve zabýval přípustností správní žaloby. Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2019, čj. 1 Afs 271/2016-53, č. 3873/2019 Sb. NSS vyplývá, že rozhodnutím podle § 65 odst. 1 s. ř. s. je jak exekuční příkaz vydaný podle § 178 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), tak rozhodnutí o námitce podle § 159 daňového řádu podané proti tomuto exekučnímu příkazu. To stejné lze konstatovat také ve vztahu k rozhodnutí o zamítnutí návrhu na odklad a zastavení exekučního řízení a rozhodnutí o námitkách proti tomuto rozhodnutí. Rozhodnutí o návrhu na odklad a zastavení exekučního řízení nelze podřadit pod žádnou z kompetenčních výluk uvedených v § 70 s. ř. s. (srov. Lavický, P. § 181 - Odklad a zastavení daňové exekuce. In: Baxa, J., a kol. Daňový řád: Komentář. Praha: Wolters Kluwer). Soud proto shledal žalobu přípustnou ve všech částech a mohl přejít k věcnému posouzení v žalobě uplatněných námitek.
8. Žalobce primárně namítá, že žalovaný nepřihlédl k finanční situaci žalobce, přičemž údajně nešlo předpokládat, že bude vymožena částka dostatečná k pokrytí nákladů exekuce. Dle žalobce k této skutečnosti měl žalovaný přihlédnout jak při vydání exekučních příkazů, tak při rozhodování o návrhu na odklad a zastavení exekuce.
9. Daňová exekuce se zahajuje vydáním exekučního příkazu, čímž je zahájeno exekuční řízení (§ 178 odst. 1 daňového řádu). Výrok exekučního příkazu obsahuje kromě náležitostí podle § 102 odst. 1 daňového řádu také způsob provedení exekuce, výši nedoplatku, pro který je exekuce nařízena, výši exekučních nákladů a odkaz na exekuční titul (§ 178 odst. 2 daňového řádu). Exekuční náklady je povinen hradit dlužník, spočívají v náhradě nákladů za nařízení daňové exekuce, v náhradě nákladů za výkon prodeje a v náhradě hotových výdajů vzniklých při provádění daňové exekuce (§ 182 odst. 1 a 2 daňového řádu). Náklady za nařízení daňové exekuce činí 2 % z částky, pro kterou byla exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvíce 500 000 Kč (§ 183 odst. 1 daňového řádu).
10. V případě, že daňový řád nějakou záležitost neupravuje, použijí se podpůrně ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

„občanský soudní řád nebo o. s. ř.“). Občanský soudní řád obsahuje řadu ustanovení, která při výkonu rozhodnutí chrání postavení povinného. Výkon rozhodnutí lze nařídít jen v takovém rozsahu, jaký oprávněný navrhl a jaký podle rozhodnutí stačí k jeho uspokojení (§ 263 odst. 1 o. s. ř.). Navrhne-li oprávněný výkon rozhodnutí způsobem, který je zřejmě nevhodný, zejména k nepoměru výše pohledávky oprávněného a ceny věci, z níž má být uspokojení této pohledávky dosaženo, může soud nařídít výkon rozhodnutí jiným způsobem (§ 264 odst. 1 o. s. ř.). Soud zamítne návrh na výkon rozhodnutí, jestliže je již z návrhu zřejmé, že by výtěžek, kterého by se dosáhlo, nepostačil ani ke krytí nákladů na výkon rozhodnutí (§ 264 odst. 2 o. s. ř.).

11. Soud dospěl k závěru, že žalovaný vydáním předmětných exekučních příkazů nepochybil a neporušil shora uvedená pravidla na ochranu povinného. Žalobce neuhradil pokutu ve výši 1 000 Kč udělenou Policií ČR dle pokutového bloku ze dne 27. 7. 2017, č. B 0477685. Žalovaný proto přistoupil k nařízení exekuce příkázáním pohledávky z účtů, které měl žalobce u poskytovatelů Československé obchodní banky, a. s. a mBank S.A. Tento způsob provedení exekuce považuje soud i s ohledem na výši nákladů za přiměřený, jelikož výše nákladů představuje minimální částku stanovenou v § 183 daňového řádu. Soud zdůrazňuje, že správce daně nemusí mít v okamžik nařízení exekuce příkázáním pohledávky z účtu povědomí o výši finančních prostředků uložených na účtu. Tyto informace zpravidla obdrží od příslušného poskytovatele platebních služeb až po nařízení exekuce. O tom, že se na účtu nenacházejí finanční prostředky nebo že povinný je nemajetný se tak správce daně zpravidla dozví až po nařízení exekuce. Pokud tyto skutečnosti nebyly při nařízení exekuce zřejmé, nemohou mít vliv na zákonnost exekučních příkazů. To lze dovodit analogicky také z § 264 odst. 2 o. s. ř., který znemožňuje výkon rozhodnutí v případě, že již z návrhu je zřejmé, že se nedosáhne výtěžku, který by pokryl náklady exekuce. Předpokládané nepokrytí nákladů výkonu rozhodnutí musí být zřejmé už z návrhu, soud tyto skutečnosti sám neověřuje. V případě daňové exekuce, je toto pravidlo nutné interpretovat odlišně a to z toho důvodu, že při vymáhání pohledávek státu v řízení nefiguruje jako samostatný subjekt oprávněný, který by podával návrh na nařízení exekuce, resp. výkonu rozhodnutí. Uvedené pravidlo tak lze analogicky vyložit tím způsobem, že nepokrytí nákladů exekuce očekávaným výtěžkem musí být zřejmé, aniž by byl správce daně povinen zjišťovat, jaký bude očekávaný výtěžek exekuce. Pouze v případě, že je od počátku zcela zřejmé, že výtěžek nemůže náklady exekuce pokrýt, neměl by exekuci nařídít. O takový případ se však nejedná v nyní posuzované věci zejména proto, že v případě nařízení exekuce příkázáním pohledávky z účtu poskytovatele platebních služeb správce daně nemá povědomí o výši finančních prostředků na daném účtu. Soud proto uzavírá, že žalovaný při vydání exekučních příkazů postupoval v souladu se zákonem.
12. Žalobce žalovanému dále navrhoval, aby exekuční řízení odložil podle § 181 odst. 1 daňového řádu. Tento návrh však žalobce nepodložil žádnými argumenty či skutečnostmi, které by nasvědčovaly tomu, že jsou splněny podmínky uvedené v § 181 odst. 1 daňového řádu. Dle tohoto ustanovení správce daně může daňovou exekuci na návrh dlužníka nebo z moci úřední částečně nebo zcela odložit, zejména šetří-li se skutečnosti rozhodné pro zastavení daňové exekuce, vyloučení předmětu exekuce ze soupisu věcí nebo podmínky pro posečkání úhrady nedoplatku. Soud se zcela ztotožnil se závěrem žalovaného, že v projednávané věci nebyly naplněny podmínky pro odložení exekučního řízení. Ostatně ani žalobce konkrétně nerozporuje závěr, že podmínky nebyly naplněny; jeho žalobní argumentace se míjí s důvody, pro které byl návrh na odklad zamítnut.

13. Krajský soud nepřisvědčil ani argumentaci žalobce týkající se zastavení exekučního řízení. Pro posuzovaný případ je rozhodný § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu, který stanoví, že správce daně daňovou exekuci zastaví, pokud předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů. Jak z judikatury (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 1. 2018, č. j. 52 Af 18/2017-56, ve vztahu ke stejnému důvodu pro zastavení exekuce v civilním řízení o výkonu rozhodnutí pak např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2006, sp. zn. 20 Cdo 1062/2005, ze dne 22. 4. 2010, sp. zn. 20 Cdo 2242/2008 či ze dne 1. 3. 2016, sp. zn. 22 Cdo 144/2016), tak z odborné literatury (srov. Lavický, P. § 181 - Odklad a zastavení daňové exekuce. In: Baxa, J., a kol. Daňový řád: Komentář. Praha: Wolters Kluwer) však vyplývá, že tento důvod pro zastavení daňové exekuce se využije primárně při vedení exekuce prodejem movitých či nemovitých věcí. Naopak u srážek ze mzdy či důchodu k zastavení daňové exekuce z tohoto důvodu nebude zpravidla možné. V rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2020, č. j. 29 Af 55/2019-48 (potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2020, č. j. 10 Afs 203/2020-49), zdejší soud dovodil, že důvod pro zastavení daňové exekuce uvedený v § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu se nepoužije také na exekuce příkázáním pohledávky z účtu.
14. Krajský soud nyní nevidí žádný důvod pro to, aby se od svého dřívějšího závěru odchýlil. Důvod pro zastavení exekuce dle § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu se uplatní především při vedení exekuce prodejem movitých či nemovitých věcí proto, že každý další krok směřující k prodeji věcí zpravidla zvyšuje náklady exekuce. Pokud tedy na základě dosavadních kroků (zejména provedení soupisu a odhadu výtěžku) nelze očekávat, že prodejem věcí se uhradí tyto rostoucí náklady, postrádá vedení exekuce svůj ekonomický smysl, jelikož nedojde k vymožení dlužné částky, a naopak dojde k nárůstu dluhu. V případě vedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu však žádné další náklady nevznikají (resp. náklady na vedení exekuce vzniknou již ve fázi vydání exekučního příkazu a dále nestoupají). Poskytovatel platebních služeb toliko eviduje záznam o provádění daňové exekuce pro případ, že na účet přijdou nějaké finanční prostředky. Soud tak nevidí důvod, proč by mělo být vedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu zastaveno na základě § 181 odst. 2 písm. f) daňového řádu jen proto, že na účtu aktuálně žádné prostředky nejsou.
15. Je totiž třeba zohlednit také to, že exekuce příkázáním pohledávky z účtu nepostihuje pouze finanční prostředky, které se na účtu nacházejí v okamžiku nařízení exekuce, ale dle § 190 odst. 2 daňového řádu postihuje také finanční prostředky, které na účet dojdou do 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu. Absence finančních prostředků na účtu tak sama o sobě nepovede k závěru o pravděpodobném nepokrytí nákladů exekuce. Žalobce sice v návrhu na zastavení exekuce také podrobně vylíčil svoji finanční situaci, nicméně jednalo se o prosté tvrzení žalobce, které nebylo ničím doloženo. Podstatou těchto tvrzení bylo navíc pouhé přesvědčení žalobce, že nelze očekávat, že na účty žalobce budou připsány nějaké finanční prostředky. Dle názoru soudu však připsání finančních prostředků na účet u peněžního ústavu nelze nikdy zcela vyloučit (a to jak v předmětném případě, tak obecně), ať už to majitel účtu přímo očekává (to jej může také motivovat k tomu, aby ve své žádosti o zastavení exekuce neuváděl pravdu, což lze jen stěží předem vyvrátit), nebo neočekává (může jít o úhradu již zapomenutého dluhu, vrácení neúmyslného přeplatku, neočekávaný příjem od osoby blízké apod.). To opět potvrzuje názor, že § 181 odst. 1 písm. f) daňového řádu se neuplatní na vedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu.

16. Soud se nezabýval námitkou žalobce, že žalovaný v rámci exekučního řízení č. 0810400617 údajně vymohl nedoplatek dlužné částky ve výši 6 200 Kč z účtu žalobce vedeného Věznicí Rapotice protiprávně z tzv. nezabavitelné částky chráněné zákonem. Již ze samotné námítky je zřejmé, že se týká jiného exekučního řízení a nejedná se o skutečnosti, jež by byly součástí řízení předcházejících vydání napadených rozhodnutí. Soud se tak danou námitkou ani zabývat nemohl, jelikož předmětem tohoto řízení je pouze přezkum zákonnosti napadených rozhodnutí a řízení, která předcházela jejich vydání.
17. Soud neprováděl důkaz sdělením Bc. A. Z. ze dne 1. 2. 2023, č. j. 37505-2/2023-530000-42, z toho důvodu, že žalobce vůbec neuvedl, jaké skutečnosti má daný důkazní prostředek objasnit. Soud má navíc za to, že skutkový stav tohoto případu byl již zjištěn dostatečně a žaloba spočívala toliko v zodpovězení právní otázky, zda nemajetnost žalobce měla mít vliv na vydání předmětných exekučních příkazů, případně zda odůvodňovala odložení, či zastavení exekučního řízení. Další dokazování by proto bylo zcela nadbytečné.

IV. Shrnutí a náklady řízení

18. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
19. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
20. Žalobci byl pro řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát Mgr. Hynek Gaja (usnesení ze dne 5. 10. 2022, č. l. 70); v takovém případě dle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Výše odměny a náhrady hotových výdajů ustanoveného advokáta byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). V daném případě se jednalo o odměnu za tři úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, doplnění žaloby ze dne 14. 11. 2022, další porada s klientem přesahující jednu hodinu) ve výši 3 x 3 100 Kč, tři režijní paušály ve výši 3 x 300 Kč, cestovní výdaje ve výši 963 Kč (2x cesta Brno–Rapotice a zpět, tj. 2x 58 km, cena pohonných hmot při první cestě 44,50 Kč/l, základní náhrada za 1 km jízdy 4,70 Kč, průměrná spotřeba dle technického průkazu 7,8 l/100 km; cena pohonných hmot při druhé cestě 41,20 Kč/l, základní náhrada za 1 km jízdy 5,20 Kč, průměrná spotřeba dle technického průkazu 7,8 l/100 km), a náhradu za promeškaný čas strávený zástupcem žalobce cestou z místa jeho sídla v Brně k poradám s klientem v Rapoticích ve dnech 8. 11. 2022 a 21. 2. 2023 a zpět v rozsahu čtyř započatých půlhodin ve výši 4 x 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b), c), d), § 13 odst. 1, 4, 5, § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu.], tedy celkem 11 563 Kč. Jelikož je zástupce plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna a náhrada hotových výdajů o částku odpovídající této dani, tj. o 2 428 Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak činí 13 991 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační

stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. října 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu